

Úvod

Chcete mať aktuálne informácie o nových možnostiach a povinnostiach v oblasti účtovníctva, daní, auditu a outsourcingu vyplývajúcich z platnej legislatívy SR? Neviete ako na to? Skúste sa obrátiť na nás!

Ponúkame Vám aktuálne informácie a riešenia problémov.

Konsolidácia vo verejnej správe (1. časť)

Ako jeden z prejavov procesu celosvetovej harmonizácie účtovníctva sa pod vedením MF SR realizuje **projekt zavedenia jednotného štátneho účtovníctva a výkazníctva**. Projekt sa realizuje od roku 2005 a jeho finálnym cieľom je stav, keď všetky subjekty verejného sektora budú tvoriť jeden konsolidovaný celok podľa pravidiel medzinárodných účtovných štandardov pre verejnú správu. V súčasnosti, keď prvé individuálne účtovné závierky podľa novej metodiky sú už na svete, ďalšou úlohou k dosiahnutiu tohto cieľa je zostavenie konsolidovaných účtovných výkazov.

Povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku (KÚZ) vyplýva subjektom verejnej správy zo Zákona o účtovníctve prvýkrát za účtovné obdobie začínajúce od 1.1.2009. Obce, VÚC a správcovia kapitol (ďalej len "konsolidujúce účtovné jednotky") majú povinnosť zostaviť KÚZ ak majú zriadené rozpočtové alebo príspevkové organizácie, alebo ak ovládajú dcérske účtovné jednotky podľa § 22 ods. 4 Zákona o účtovníctve. Účtovná jednotka sa považuje za dcérsku účtovnú jednotku ak v nej materská spoločnosť vykonáva kontrolu prostredníctvom väčšinu hlasovacích práv.

Postupy a metódy konsolidácie vo verejnej správe upravuje opatrenie č. MF/27526/2008-31 zo 17. decembra 2008. Výber metódy závisí od typu

majetkového vzťahu medzi konsolidujúcou a konsolidovanou účtovnou jednotkou. V takomto zmysle opatrenie identifikuje konsolidáciu:

- dcérskych účtovných jednotiek (rozpočtové, príspevkové organizácie zriadené obcou, VÚC a správcami kapitol, a dcérske účtovné jednotky podľa § 22 ods. 4 Zákona o účtovníctve)
- pridružených účtovných jednotiek (účtovné jednotky, v ktorých má konsolidujúca účtovná jednotka podstatný vplyv, t.j. najmenej 20 % hlasovacích práv)
- spoločných účtovných jednotiek (účtovné jednotky, v ktorých má konsolidujúca účtovná jednotka majetkovú účasť a ktoré nie sú dcérskymi účtovnými jednotkami, pričom vykonávajú spoločnú kontrolu na základe zmluvnej dohody). Všetky tieto tri skupiny účtovných jednotiek opatrenie nazýva spoločne ako konsolidované účtovné jednotky.

V opatrení sú definované 3 metódy konsolidácie v závislosti od typu majetkového vzťahu:

1. **Metóda úplnej konsolidácie**, ktorá sa použije na konsolidáciu dcérskych účtovných jednotiek.
2. **Metóda podielovej konsolidácie**, ktorou sa konsolidujú spoločné účtovné jednotky.
3. **Metóda vlastného imania**, ktorou sa konsolidujú podiely na pridružených účtovných jednotkách.

Výnimky z použitia uvedených metód pri uvedených majetkových vzťahoch existujú ak konsolidované účtovné jednotky nie sú v rámci konsolidovaného celku významné alebo sú obstarané a držané výlučne za účelom ich ďalšieho predaja do 12

mesiacov. V týchto prípadoch sa podiely v dcérskych, spoločných a pridružených podnikoch prevezmú z individuálnej účtovnej závierky v účtovnej hodnote (obstarávacie náklady).

Ako by sa mali organizácie pripravovať na prvú konsolidáciu ?

Organizácie by mali začať :

- zbierať informácie o vzájomných transakciách. V prípade, keď transakcie sú časté a pravidelné je účelné si zaviesť ich kódovanie v rámci konsolidovaného celku rovno v účtovnom systéme. Pritom môže byť vhodné uvažovať aj o významnosti jednotlivých transakcií.
- Zabezpečiť konzistentnosť účtovných princípov a postupov všetkých účtovných jednotiek v rámci konsolidovaného celku.

Autor článku: Zoltán Bíró, Senior Finance Consultant

Dôležité legislatívne zmeny

- **Zákon o obnoviteľných zdrojoch (predkladateľom je Ministerstvo hospodárstva SR)**

Optimalizácia fungovania trhu s elektrinou v oblasti kombinovanej výroby elektrickej energie a tepla, decentralizácia výroby energií a **podpora obnoviteľných zdrojov energie** (OZE) sú cieľom návrhu tohto zákona. O zákone už v marci rokovala vláda SR.

Podpora by sa mala týkať najmä zdrojov s menším výkonom. Výrobca elektriny z OZE a kombinovanou výrobou bude mať nárok na prednostné pripojenie zariadenia na výrobu elektriny do regionálnej distribučnej sústavy, prednostný prístup do sústavy, prednostný prenos, distribúciu a dodávku elektriny bez ohľadu na výkon zariadenia.

Cenu elektrickej energie vyrobenej z OZE a kombinovanou výrobou elektriny a tepla bude stanovovať **Úrad pre reguláciu sieťových odvetví** (ÚRSO), a to na základe výnosu. Navrhuje sa, aby cenu za elektrinu stanovil úrad tým spôsobom, že zohľadní druh obnoviteľného zdroja energie,

použitú technológiu, termín uvedenia zariadenia na výrobu elektriny do prevádzky a veľkosť inštalovaného výkonu zariadenia. Novou právnou normou sa do slovenského právneho poriadku transponuje zároveň aj legislatíva Európskej únie (podľa smerníc Európskej únie by malo Slovensko produkovať do roku 2020 14 percent všetkej energie z obnoviteľných zdrojov).

Návrh zákona legislatívne upraví aj pôsobnosť štátnej správy, osobitne MH SR, ÚRSO a iných dotknutých štátnych orgánov. Štátny dozor nad dodržiavaním tohto zákona bude vykonávať Štátna energetická inšpekcia (ŠEI). Účinnosť zákona sa navrhuje od 1. januára 2010.

Autor článku: Tibor Anetta, Finance Consultant

Ročné zúčtovanie zdravotného poistenia

RZZP **môže** zamestnávateľ vykonať len osobe, ktorá bola len zamestnancom a nebola čo i len jeden deň SZČO, samoplatiteľ alebo poistenec štátu za rok 2008. A to len v prípade, že je zamestnanec stále v pracovnom pomere v spoločnosti. Zamestnanec, ktorý už v spoločnosti nepracuje si musí RZZP spraviť sám.

Na poslednú chvíľu bol schválená novela zákona č. 578/2004 Z. z., o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti. Táto účelová zmena urobená na poslednú chvíľu znamená, že 128 000 poistencov, poistených vlani v Európskej zdravotnej poisťovni, nebude musieť (a naopak ani nebudú môcť) vykonať za rok 2008 ročné zúčtovanie. Nebudú tak musieť za rok 2008 doplácať nedoplatky. Naopak, ak by im vychádzali preplatky, nemajú na ne nárok.

Kto musí a nemusí vykonať zúčtovanie

szčo

Zúčtovanie musí vykonať každý poistenec, ktorý sa v roku 2008 považoval čo i len jediný deň za SZČO.

Nie je pritom podstatné, či poistenec činnosť SZČO skutočne vykonával, či dosiahol príjem z činnosti SZČO, alebo či dosiahol zisk alebo mal stratu.

Zamestnanec

Zúčtovanie musí vykonať zamestnanec, ktorý mal čo i len v jedinom mesiaci v roku 2008 hrubú mzdu vyššiu ako 56 283 Sk.

Zúčtovanie musí vykonať zamestnanec, ktorý síce mal vo všetkých mesiacoch hrubú mzdu maximálne 56 283 Sk a nebol v roku 2008 ani jeden deň považovaný za SZČO, ale mal aj príjmy zdanené podľa § 6 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov. Jedná sa o príjem z podnikania a z inej samostatne zárobkovej činnosti - okrem príjmov z prenájmov, príjmov z činnosti osobného asistenta a príjmov, z ktorých sa vyberá daň zrážkou (okrem príjmu zo závislej činnosti zdaneného zrážkou). Napríklad ak mal príjem z honoráru napr. za predaj jeho knihy alebo softwaru, nezdaneného zrážkovou daňou.

Zúčtovanie nemusí vykonať zamestnanec, ktorý mal každý mesiac hrubú mzdu maximálne vo výške 56 283 Sk, ak tento zamestnanec nebol v roku 2008 ani jediný deň SZČO, nebol tzv. samoplatiteľom (dobrovoľne nezamestnaná osoba) a nemal žiadne príjmy zdanené podľa § 6 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov okrem príjmov z prenájmov, príjmov z činnosti osobného asistenta a príjmov, z ktorých sa vyberá daň zrážkou (okrem príjmu zo závislej činnosti zdaneného zrážkou). Zúčtovanie nemusí vykonať ani zamestnanec, ktorý mal vo všetkých mesiacoch roka 2008 vo všetkých svojich zamestnaniach hrubú mzdu vyššiu ako 56 283 Sk.

Samoplatiteľ (dobrovoľne nezamestnaný)

Zúčtovanie musí vykonať poistenec, ktorý bol v roku 2008 čo i len jediný deň považovaný za poistenca podľa § 11 ods. 2 Zákona o zdravotnom poistení

(samoplatiteľ) ak v roku 2008 v čase, kedy bol samoplatiteľom, jeho príjem podľa § 5 a 6 Zákona o dani z príjmov okrem príjmov z prenájmov, príjmov z činnosti osobného asistenta a príjmov, z ktorých sa vyberá daň zrážkou avšak vrátane príjmu zo závislej činnosti zdaneného zrážkou, presiahol úhrn minimálnych základov samoplatiteľa. Minimálny základ samoplatiteľa je daný ako suma 5 361 Sk za jeden celý kalendárny mesiac (za celý rok 2008 je to suma 64 332 Sk).

Napríklad poistenec, ktorý bol samoplatiteľom od 1.1.2008 do 30.9.2008, musí vykonať ročné zúčtovanie, ak jeho príjem (vid vyššie) v tomto čase bol vyšší ako suma 9 x 5 361 Sk, teda vyšší ako 48 249 Sk. Poistenec, ktorý bol celý rok 2008 samoplatiteľom, musí vykonať ročné zúčtovanie za rok 2008, ak jeho príjem za rok 2008 bol vyšší ako 64 332 Sk.

Poistenec štátu

Zúčtovanie musí podať poistenec, ktorý v roku 2008 nebol SZČO, nebol zamestnancom a bol poistencom štátu podľa § 11 ods. 8 Zákona o zdravotnom poistení (napr. nezaopatrené dieťa - študent, dôchodca, poberateľ rodičovského príspevku, materského príspevku atď.), ak v čase kedy bol poistencom štátu a nebol SZČO a nebol zamestnancom, jeho príjem podľa § 5 a 6 Zákona o dani z príjmov okrem príjmov z dohôd o prácach mimo pracovného pomeru, príjmov z prenájmov, príjmov z činnosti osobného asistenta a príjmov, z ktorých sa vyberá daň zrážkou, presiahol úhrn minimálnych základov. Za sumu minimálneho základu za jeden celý kalendárny mesiac sa pritom považuje suma 5 361 Sk.

Dôchodca, ktorý bol celý rok 2008 dôchodcom - poistencom štátu, musí vykonať ročné zúčtovanie, ak jeho príjem za rok 2008 bol vyšší ako 64 332 Sk, t.j. 12-násobok sumy 5 361 Sk.

Termíny

- **15. máj 2009** lehota podľa § 19 ods. 5 Zákona o zdravotnom poistení dovtedy musí zamestnávateľ vydať svojmu zamestnancovi, ktorý ho o to požiada, doklad o príjmoch a zaplatených preddavkoch. Pozor, ak zamestnanec požiada zamestnávateľa o doklad o príjmoch a zaplatených preddavkoch po 15. máji 2009, zamestnávateľ je povinný mu doklad vydať do 15 kalendárnych dní od doručenia žiadosti.
- **31. máj 2009** lehota podľa § 19 ods. 2 Zákona o zdravotnom poistení dovtedy môže zamestnanec požiadať zamestnávateľa o vykonanie ročného zúčtovania. Ak dovtedy zamestnanec požiada o vykonanie ročného zúčtovania svojho zamestnávateľa a spĺňa ďalšie v zákone uvedené podmienky, zamestnávateľ je povinný vykonať ročné zúčtovanie za svojho zamestnanca. Ak zamestnanec požiada zamestnávateľa o vykonanie ročného zúčtovania po tomto termíne, zamestnávateľ mu nemusí vyhovieť – a zamestnanec si musí podať ročné zúčtovanie sám.
- **30. jún 2009** lehota podľa § 19 ods. 1 Zákona o zdravotnom poistení dovtedy sa musí vykonať ročné zúčtovanie a doručiť do zdravotnej poisťovne. Ak má daňovník odklad na podanie daňového priznania, dátum RZZP je taký istý ako je dátum na podanie daňového priznania. (Oznámenie príslušnej poisťovni).
- **31. august 2009** lehota podľa § 19 ods. 10 Zákona o zdravotnom poistení dovtedy musí poistenec alebo zamestnávateľ, ktorý vykonal ročné zúčtovanie za zamestnanca, oznámiť ostatným platiteľom – zamestnávateľom alebo samotnému zamestnancovi – ich preplatok alebo nedoplatok, ak je vyšší ako 3 eurá.
- **30. september 2008** lehota podľa § 19 ods. 15 Zákona o zdravotnom poistení oznámenie zamestnávateľa zdravotnej poisťovni o výslednom preplatku alebo nedoplatku, ktorý sa uhrádza medzi zamestnávateľom a zdravotnou poisťovňou. Uvádzajú sa iba sumy 3 eurá a vyššie.
- **31. október 2008** lehota podľa § 19 ods. 11 a 12 Zákona o zdravotnom poistení vyrovnanie preplatku alebo nedoplatku na poistnom. Na preplatok alebo nedoplatok nižší ako 3 eurá sa neprihliada, takýto preplatok alebo nedoplatok sa neuhrádza.